Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΤΖΩΝ Φ. ΚΕΝΝΕΝΤΥ

Πῶς ἔβλεπε τὴν Ἐπιστήμη εἰς τὸν κόσμον τοῦ μέλλοντος

ΑΦΗΓΗΜΑ ΓΡΑΦΟΜΕΝΟΝ ΕΙΔΙΚΩΣ ΔΙΑ ΤΗΝ "ΗΜΕΡΑΝ,,

95ον

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ κείμενον, τοῦ ὁ πρόεδρος Κέννεντυ ἐξεφώνησε πρὸ τοῦ τραγικοῦ θανάτου του, ἦτο ὁ λόγος ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, τὴν 22αν Ὀκτωβρίου, στὴν Οὐάσιγκτων. Τίτλος: «Ἡ Ἐπιστήμη εἰς τὸν κόσμον τοῦ μέλλοντος».

Ἕνας εὐγενὴς ὁραματισμὸς τοῦ μεγάλου εἰρηνιστοῦ. Ἰδοὺ τὸ πλῆρες κείμενον τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ λόγου, ποὺ ἀποτελεῖ μέρος τῆς μεγάλης πνευματικῆς κληρονομίας τοῦ προέδρου Κέννεντυ στὴν ἀνθρωπότητα:

«Μὲ χαρά μου ἀποδέχομαι τὴν πρόσκλησιν τῆς Ἐθνικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν ὅπως παραστῶ εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἑκατονταετηρίδος. Προκαλεῖ, πράγματι, ἐντύπωσιν τὸ γεγονὸς ὅτι πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν, ἐν μέσῳ ἀμείλικτου ἀδελφοκτόνου πολέμου, τὸ Κογκρέσσον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἀπεφάσισε τὴν ἵδρυσιν σώματος ἀφιερωμένου εἰς τὴν προώθησιν τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης. Ὁ Τζόζεφ Χένρυ, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἐπιστημῶν εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὀφείλει τόσον πολλά, εἶχεν εἴπει ὅτι ἡ ἵδρυσις τῆς Ἀκαδημίας αὐτῆς ἐσημείωσε σταθμὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς φιλοσοφικῆς σκέψεως εἰς τὴν χώραν αὐτήν».

«Ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἀναγνώρισις ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεώς μας — εἶχε προσθέσει ὁ Χένρυ — τῆς σημασίας τῆς ἀφηρημένης ἐπιστήμης ὡς οὐσιαστικοῦ στοιχείου εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ὑλικὴν πρόοδον».

«Ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀξίας τῆς «ἀφηρημένης ἐπιστήμης» ἦτο ἐκ διαμέτρου ἀντίθετος πρὸς τὴν ἐκ παραδόσεως ἀπασχόλησίν μας μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μὲ τὰς ἐφηρμοσμένας ἐπιστήμας καὶ τὴν τεχνολογίαν. Θὰ ἐνθυμεῖσθε, ἀναμφιβόλως, τὸ περίφημον βιβλίον τοῦ Τόκβιλλ μὲ θέμα: «Διατί οἱ Ἀμερικανοὶ ρέπουν περισσότερον πρὸς τὰς ἐφηρμοσμένας μᾶλλον παρὰ τὰς θεωρητικὰς ἐπιστήμας». Ὁ Τόκβιλλ κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὅσον περισσότερον δημοκρατικὴ εἶναι μία κοινωνία, «τόσον περισσότερον αἱ ἀνακαλύψεις αἱ ὁποῖαι θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν ἄμεσον πρακτικὴν ἐφαρμογὴν εἰ τὸν τομέα τῆς βιομηχανίας θὰ θεωροῦνται ἀξιόλογοι ἢ καὶ θὰ προδίδουν κύρος καὶ ἀκόμη ἰσχὺν εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εἶναι ὑπεύθυνοι δι' αὐτάς.

«Ἀλλ' ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ἀναφέρω ἓν καὶ μόνον σημεῖον τὸ ὁποῖον θὰ ὑπογραμμίζη τὴν χαρακτηριστικὴν διαφορὰν ἡ ὁποία ἔχει ἐπέλθει εἰς τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον οἱ Ἀμερικανοὶ σκέπτονται, κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχήν, διὰ τὴν ἐπιστήμην, τοῦτο θὰ εἶναι ἀναμφισβητήτως ἡ πλήρης ἀναγνώρισις τῆς σημασίας τοῦ καθαρῶς ἐπιστημονικῶς ἐπιστεῖν. Ἡ ἐπιστήμη συμβάλλει εἰς τὸν πολιτισμόν μας διὰ πολλῶν καὶ διαφόρων τρόπων ὡς μία καθαρῶς δημιουργική ἐνέργεια, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν· ὡς μία πηγὴ φωτὸς ἡ ὁποία φωτίζει τὴν θέσιν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸ σύμπαν, τέλος δέ, ὡς πηγὴ γνώσεων διὰ τὴν φύσιν τοῦ εἴδους τοῦ ἀνθρώπου. Ἤδη, ἀντιλαμβανόμεθα ὅτι ἡ πρόοδος εἰς τὸν τομέα τῆς τεχνολογίας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν πρόοδον τῆς θεωρητικῆς ἐπιστήμης· δηλαδὴ ὅτι ἀπὸ τὴν περισσότερον ἀφηρημένην ἔρευναν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκπηγάσουν τὰ πλέον συγκεκριμένα ἀποτελέσματα καὶ ὅτι ἡ ζωτικότης μιᾶς ἐπιστημονικῆς κοινωνίας πηγάζει ἀπὸ μεγάλην της ἐπιθυμίαν νὰ δώση ἀπαντήσεις εἰς τὰ περισσότερον θεμελιώδη ἐρωτήματα τῆς ἐπιστήμης. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν χαιρετίζω τὴν συγκέντρωσιν αὐτήν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι αὕτη ἀντιπροσωπεύει τὸ πλῆθος τῶν ἐπιστημονικῶν ἐπιτεύξεων καὶ ἀποτελεῖ τὸ φυτώριον τοῦ μέλλοντος αὐτῆς τῆς χώρας.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἑκατὸν ἔτη ἐσημειώθη μία μεγάλη μεταβολή· ἡ μεταβολὴ εἰς τὴν σχέσιν μεταξὺ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς κρατικῆς πολιτικῆς. Εἶναι δὲ γεγονὸς ὅτι ἡ Ἀκαδημία σας ἔχει διαδραματίσει ἀποφασιστικὸν ρόλον εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς σχέσεως αὐτῆς. Ἐπὶ ἓνα ὁλόκληρον αἰῶνα, ἡ Ἐθνικὴ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν ἔχει ἐνσαρκώσει τὴν σχέσιν ἡ ὁποία πρέπει νὰ διέπη τοὺς ἐπιστήμονας οἱ ὁποῖοι ἀναλαμβάνουν τὴν εὐθύνην ὡς ἐπακόλουθον τῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν κυβέρνησιν ἡ ὁποία ἐνθαρρύνει τὴν ἀνάπτυξιν τῶν γνώσεων πρὸς τὸ καλὸν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀποτέλεσμα κυρίως τῶν εἰσηγήσεων τῆς παρούσης Ἀκαδημίας ὑπῆρξεν ἡ αὔξησις τῆς ἐπιστημονικῆς δραστηριότητος τῆς Ὁμοσπονδιακῆς κυβερνήσεως μέσω ὑπηρεσιῶν ὡς αὐτῶν τῶν Γεωλογικῶν Μελετῶν, τῆς Μετεωρολογικῆς Ὑπηρεσίας, τοῦ Γραφείου Μέτρων καὶ Σταθμῶν καὶ τῆς Ὑπηρεσίας Δασῶν.

»Ἀλλ' ὅμως ἐχρειάσθη ὁλόκληρος ὁ Α΄ παγκόσμιος πόλεμος διὰ νὰ ἐπιτευχθῆ ἡ στενὴ σχέσις τῆς ἐπιστήμης μὲ τὴν κρατικὴν πολιτικὴν καὶ ἐχρειάσθη ἐν συνεχείᾳ ὁ Β΄ παγκόσμιος πόλεμος διὰ νὰ καταστήση τὴν ἐπιστημονικὴν συμβουλὴν ἀναπόσπαστον μέρος τῆς κρατικῆς δραστηριότητος.

»Ἀναμφιβόλως, ἡ σχέσις μεταξὺ ἐπιστήμης καὶ κρατικῆς πολιτικῆς ἀναποφεύκτως εἶναι πολυπλόκου φύσεως. Ὡς εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαπιστώσουν οἱ πολῖται αὐτῆς τῆς χώρας προσφάτως, οἱ ἐπιστήμονες δὲν συμφωνοῦν πάντοτε εἰς τὰς εἰσηγήσεις των πρὸς τοὺς κατευθύνοντας τὴν κρατικὴν πολιτικήν. Τοῦτο ὀφείλεται μερικῶς μόνον εἰς ἐπιστημονικῆς φύσεως διαφωνίας. Κατὰ μέγιστον μέρος ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ κρίσιμα προβλήματα συχνὰ ὑπερβαίνουν κατὰ πολὺ τὰς δυνατότητας ἑνὸς ἀκριβοῦς ἐπιστημονικοῦ προσδιορισμοῦ. Προσωπικῶς ἔχω ὑπ' ὄψιν μου πολὺ ὀλίγα σημαντικὰ προβλήματα τὰς λύσεις τῶν ὁποίων θὰ ἠδύνατο κανεὶς νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς ἠλεκτρονικοὺς ἐγκεφάλους. Ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, αἱ δύσκολοι λύσεις καὶ ἀποφάσεις ἀναποτρέπτως συνεπάγονται τοὺς ἀσταθμήτους παράγοντας τῆς διαισθήσεως, τῆς φρονήσεως καὶ τῆς κρίσεως.

»Κατὰ τὴν τελευταίαν ἑκατονταετίαν, ἡ ἐπιστήμη ἔπαυσε νὰ ἀποτελῇ ἀντικείμενον μικροῦ μόνον ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν κυβέρνησιν καὶ κατέστη ἐνεργὸν συνεταῖρος της. Τὰ μέσα, ἐξ ἄλλου, τὰ ὁποῖα ἐκινητοποιήθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐνίσχυσαν τὴν ἑταιρικὴν αὐτὴν σχέσιν καὶ ἐξησφάλισαν τὴν συνέχειάν της. Τὸ ἐρώτημα τὸ ὁποῖον ἤδη κατέχει τὰς σκέψεις μας εἶναι τὸ πῶς ἡ ἐπιστήμη θὰ δυνηθῇ, μὲ τὸν καλύτερον δυνατὸν τρόπον, νὰ συνεχίση τὰς πρὸς τὸ ἔθνος ὑπηρεσίας της κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη.

»Θὰ ἐπεθύμουν νὰ προτείνω ὅπως ἡ ἐπιστήμη φροντίση νὰ αὐξήση τὴν ἐπιρροήν της πρὸς τρεῖς γενικὰς κατευθύνσεις: τὴν πειθαρχίαν εἰς τὰς σχέσεις της μὲ τὴν κρατικὴν μηχανὴν εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν ἐσωτερικὴν πολιτικήν, τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν καὶ τὰς πνευματικὰς καὶ μορφωτικὰς ἀνταλλαγάς. Τοῦτο δὲ διότι ἡ ἐπιστήμη εἶναι τὸ ἰσχυρότερον μέσον τὸ ὁποῖον διαθέτομεν διὰ τὴν ἑνοποίησιν τῶν γνώσεων, κυρία δὲ ὑποχρέωσίς της διὰ τὴν μελλοντικὴν της ἐξέλιξιν θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀπασχόλησίς της μὲ προβλήματα τὰ ὁποῖα ὁδηγοῦν πολὺ πέραν τῶν συνόρων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν αὐτὰ εἶναι μεταξὺ ἐπιστημῶν, σύνορα μεταξὺ ἐθνῶν ἢ σύνορα μεταξὺ ἀνθρωπίνης ἐπιστήμης καὶ φροντίδων τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου.

»Ἐφ' ὅσον, κατ' ἀνάγκην, ἡ ἐπιστήμη διέπεται ὁλονὲν περισσότερον ὑπὸ κανόνων πειθαρχίας, τόσον περισσότερον θὰ προσλαμβάνῃ αὕτη κατ' ἀνάγκην διεθνῆ χαρακτῆρα. Μοῦ προκαλεῖ, ἀληθῶς, μεγάλην ἐντύπωσιν τὸ γεγονὸς ὅτι ἐκ τῶν 670 μελῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν, τὰ 150 μέλη κατάγονται ἐξ ἄλλων χωρῶν. Τὰ μεγάλα ἐπιστημονικὰ προβλήματα ξεπερνοῦν τὰ στενὰ ἐθνικὰ ὅρια καὶ τὰς ἐθνικὰς προκαταλήψεις.

»Ἀπὸ μίαν ἄποψιν, τοῦτο ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ἀληθές: ἡ γλῶσσα τῆς ἐπιστήμης εἶναι παγκόσμιος καὶ ἴσως οἱ ἐπιστήμονες ἦσαν ἀνέκαθεν οἱ μόνοι ἐπαγγελματίαι διεθνοῦς χαρακτῆρος. Ἀλλ' ἡ σύγχρονος ἐπανάστασις εἰς τὸν τομέα τῶν μεταφορῶν καὶ τῆς ἐπικοινωνίας ἔχει ἐπισπεύσει μὲ τρόπον δραματικὸν τὴν διεθνοποίησιν τῆς ἐπιστήμης. Μία ἀπὸ τὰς συνεπείας αὐτοῦ τοῦ φαινομένου ὑπῆρξεν ἡ προώθησις τῆς ὠργανωμένης διεθνοῦς συνεργασίας».

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

ΔΙΑΣΤΡΕΒΛΩΝΕΤΑΙ Η ΑΛΗΘΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ

λαμάτας κατὰ τὴν 23ην Μαρτίου 1821».

Σωκράτης Κουγέας, καθηγητὴς πανεπιστημίου, ἀκαδημαϊκός.

(ΣΗΜ. Σταυροκοπούμεθα διὰ τὴν παραποίησιν τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας καὶ τὴν ἀνοχὴν καὶ ἀδιαφορίαν τοῦ ὑπουργείου Παιδείας.

Ἰδιαιτέρως μᾶς θλίβει ἡ προσπάθεια τοῦ κ. Κουγέα νὰ στραγγαλίση καὶ τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν μὲ τὸ νὰ γράψη προσβολὴν καὶ ἄλωσιν τῆς Καλαμάτας, ἐνῷ εἶναι γεγονός, ὅτι εἰσῆλθον ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιστάσεως καὶ μάλιστα ἔδωκαν στὸν διοικητὴν Τοῦρκον ἐπιστολὴν τοῦ Μαυρομιχάλη, ὅτι μπῆκαν γιὰ νὰ τοὺς προφυλάξουν ἀπὸ τοὺς κλέφτες!!

Προσβολὴ καὶ ἄλωσις εἶναι τῆς Τριπολιτσᾶς καὶ τῶν Καλαβρύτων, κύριε καθηγητὰ καὶ ἀκαδημαϊκέ).

Δ) Πελοποννησιακὴ πρωτοχρονιά σελ. 137.

«Ἐκ τῶν ἐγκύρων πηγῶν τῆς ἱστορίας τοῦ ἀγῶνος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς λογικῆς ἀλληλουχίας τῶν διαδραματισθέντων γεγονότων συνάγεται, ὅτι οὐδὲν ἐπαναστατικὸν γεγονὸς ἐσημειώθη ἐν τῇ Μονῇ τῆς Ἁγίας Λαύρας». Ἀπ. Δασκαλάκης, καθηγητὴς πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

(ΣΗΜ. Συνάγεται ὅτι ὁ κ. καθηγητὴς δὲν γνωρίζει τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως Ἀχαΐας καὶ δὴ τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, τοῦθ' ὅπερ εἶναι πρωτάκουστον διὰ καθηγητὴν Ἱστορίας στὸ Πανεπιστήμιον).

Ε΄) Διον. Ζακυνθινός, καθηγητὴς Ἱστορίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Εἰσαγωγικὰ μαθήματα ἱστορίας Νεωτέρας Ἑλλάδος, σελ. 53.

«Ἡ ἀκριβὴς διερεύνησις τῶν πηγῶν ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Λαύρᾳ κήρυξις τῆς ἐπαναστάσεως, ὡς αὕτη παραδίδεται, οὐδέποτε ἐγένετο καὶ ὅτι ἡ ὅλη σκηνὴ ἀνήκει εἰς τὸν κύκλον τοῦ εὐσεβοῦς θρύλου. Ἀντιθέτως ἐξακριβοῦται ὅτι τὰ πρῶτα σαφῶς πολεμικὰ γεγονότα τοῦ ἀγῶνος διεδραματίσθησαν τὴν 22 καὶ 23 Μαρτίου ἐν Καλαβρύτοις, ἐν Πάτραις καὶ Καλαμάτᾳ». Σελὶς 55 «Κήρυξις ἐπαναστάσεως ἐν Πελοποννήσῳ ἀπὸ τῆς καταλήψεως τῆς Καλαμάτας 23 Μαρτίου 1821...».

(ΣΗΜ. Καὶ ὁ κ. Ζακυνθινὸς ἀποδεικνύεται ξένος πρὸς τὰ πραγματικὰ γεγονότα τῆς ἐπαναστάσεως, διότι τὰ προλεμικὰ γεγονότα ἐξετυλίχθησαν ὡς ἑξῆς:

Ἀπόφασις ἐπαναστάσεως ἐν Ἁγίᾳ Λαύρᾳ 16—17 Μαρτίου, ἑορτὴν Ἁγίου Ἀλεξίου.

18 Μαρτίου ὁρκωμοσία καὶ σύνταξις σχεδίου ἐπιχειρήσεων καὶ διασκορπίζονται οἱ πρόκριτοι, καθένας στὸ πόστο του. Οἱ Γερμανός, Προκόπιος καὶ Ἀνδρ. Ζαΐμης μεταβαίνουν πρὸς στρατηλογίαν εἰς Ἅγιον Βλάσιον, Νεζερὰ μὲ σκοπὸν τὰς Πάτρας.

19 Μαρτίου συνθηματικὴ εἰδοποίησις πρὸς Παπαφλέσσαν καὶ ὅλας τὰς ἐπαρχίας.

21 Μαρτίου ἐπίθεσις κατὰ Καλαβρύτων καὶ ἅλωσις αὐτῶν.

21 Μαρτίου ἐπαναστατοῦν αἱ Πάτραι μὲ πρωτοβουλίαν 100 Τούρκων στρατιωτῶν.

22 Μαρτίου εἰδοποιοῦνται καὶ εἰσέρχονται στὰς Πάτρας οἱ Γερμανός, Προκόπιος, Ζαΐμης, Ροῦφος, Κουμανιωταῖοι καὶ ὁ Ἀνδρέας Ροῦφος μὲ 300.

23—24 Μαρτίου ὁρκωμοσία ὑπὸ Γερμανοῦ καὶ σύστασις Ἀχαϊκοῦ διευθυντηρίου.

ΣΤ΄) Δυστυχῶς καὶ ὁ ἱστορικὸς Δ. Κόκκινος κατὰ παράδοξον καὶ ἀνεξήγητον τρόπον ἀναγράφει, ὅτι αἱ Πάτραι ἐπανεστάτησαν τὴν 24ην Μαρτίου καὶ ὅτι ὁ Γερμανὸς καὶ οἱ λοιποὶ εἰσῆλθον τὴν 24!! φαίνεται ἴσως γιὰ νὰ συγχρονίση τὴν ἐπανάστασιν Πατρῶν καὶ Καλαβρύτων πρὸς τὴν κατάληψιν τῆς Καλαμάτας καὶ διὰ νὰ φανῆ ἀρεστὸς στὸν κ. Κουγέα, τὸν ἀρχιστραγγαλιστὴν τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας. Ἐπίσης ὁ κ. Κόκκινος ἐσφαλμένως γράφει, ὅτι ὁ εἰσελθὼν εἰς Πάτρας ἦτο ὁ Ἀσημάκης Ζαΐμης, ἐνῷ ἦτο ὁ υἱός του Ἀνδρέας. Ὁ Γέρο Ἀσημάκης, ὡς γέρων ἔμενε στὴν Κερπινή.

Ὁ ἱστορικὸς Κόκκινος ἔπρεπε νὰ σεβαστῇ τὴν ἱστορίαν τῶν Πατρῶν, αἵτινες ἔχουν ἱστορικοὺς μεγάλης ἀξίας, ὡς ὁ κ. Τριανταφύλλου, ὁ μακαρίτης Θωμόπουλος καὶ ἄλλοι.

⁂

Τώρα μὲ ὅσα προχείρως ἀνεγράψαμεν ἀνωτέρω φαντάζεται κανεὶς τὶ προχειρολογίες ἀναγράφουν τὰ ἱστορικὰ ἐγχειρίδια τῶν Σχολείων Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἀντὶ νὰ διαφωτίσωμεν καὶ φρονηματίσωμεν τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν, τοὐναντίον συσκοτίζομεν τὰ πραγματικὰ γεγονότα καὶ διαστρεβλώνομεν τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειον.

Καὶ δικαίως διερωτᾶται ἡ Κοινὴ Γνώμη: Ὑπάρχει στὴν Ἑλλάδα Ὑπουργεῖον Παιδείας;

Καὶ τοῦτο διότι ἐπὶ Καραμανλικῆς ἀπολυταρχίας τὸ ὑπουργεῖον δὲν συνεκινήθη καθόλου. Καὶ ἡ ἀναρχία ἡ ἱστορικὴ ἐμαίνετο καὶ ὁ Μπαστιὰς μὲ τὸ Ε. Ι. Ρ. ἀλώνιζεν ἐλεύθερα, τὰ ὑπουργεῖα Παιδείας καὶ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ἀπέφευγον ἐπιμελῶς νὰ ἀγοράσουν βιβλία μου πρὸς μελέτην, προτιμωμένων τῶν ἐπιτηδείων καὶ μέσα εἰς χορὸν ἑκατομμυρίων καὶ μυστικῶν κονδυλίων περιεφρόνησε καὶ τὸ μοναδικόν μας ἐθνικὸν κειμήλιον ποὺ μᾶς ἐκληροδότησαν οἱ πρόγονοί μας, δηλαδὴ τὴν Ἁγίαν Λαύραν, ἥτις ἔπρεπεν ἀπὸ τὸ 1961 νὰ ἑορτάση τὴν Χιλιετηρίδα της. Τοιοῦτος ἐμπαιγμὸς πρωτοφανὴς διὰ τὴν Ἀχαΐαν, ὄχι ὅμως ἀνεξήγητος γιὰ τὴν Καραμανλικὴ ἐπιδρομή. Ἐθνικὸς εὐνουχισμὸς δηλαδή.

ΒΑΣ. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Βραχνέϊκα—Πατρῶν

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΠΟΝΟΥ

Χρύσα

Η ΩΡΑΙΑ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

93ον

— Θὰ τὸν βρῆς καὶ θὰ πῆς κι' ἕνα τραγοῦδι, ἄπιστε. Θὰ μπῶ μέσα καὶ θὰ σοῦ δείξω ἐγὼ σὺ ρλιαξε ὁ Τοῦρκος κι' ἑτοιμάστηκε νὰ παραμερίση τὸν Ἀρμένη, γιὰ νὰ μπῇ μέσα στὸν περίβολο τῆς ἐκκλησίας. Ἐκεῖνος ὅμως τὸν ἀντελήφθη ἐγκαίρως καὶ ἔκλεισε τὴν πόρτα τραβώντας ἀπὸ πίσω της καὶ τὸν σύρτη.

Πέρασε λίγη ὥρα ἀκόμη καὶ ὅλοι νόμιζαν πὼς τὸ ἐπεισόδιο ξεχάστηκε.

— Ἔξαφνα ὅμως πυκνὴ ὁμοβροντία πυροβολισμῶν ἀντήχησε καὶ οἱ πρῶτες σφαῖρες ἔπεσαν μέσα στὸν περίβολο τῆς ἐκκλησίας σκορπίζοντας τὸ θάνατο στὰ γυναικόπαιδα.

Κραυγὲς φρίκης ἀντήχησαν καὶ τὸ αἷμα τῶν ἀθώων ἔβαψε κόκκινες τίς πλάκες τῆς αὐλῆς.

Μιὰ βουὴ τρόμου, ἕνας φοβερὸς ἀλαλαγμὸς ἐγέμισε τὴν ἀτμόσφαιρα.

Οἱ τολμηροὶ ἔτρεξαν ν' ἀμπαρώσουν τὶς ἐξώπορτες, ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἔσερναν τοὺς πληγωμένους μέσα στὴν ἐκκλησία.

Τὰ παιδιὰ ἐπανόντουσαν σφιχτὰ ἐπάνω στὶς μαννάδες των, ζητῶντας προστασία καὶ οἱ γρηῦλες ἐσταυροκοποῦντο τρομαγμένες.

Καμμιὰ ἑκατοπενηντάριὰ νέοι Ἀρμένιοι — ποὺ ἀνῆκον στὴ λεγεῶνα τοῦ Τορκὼμ καὶ ποὺ εἶχαν μείνει στὴ Σμύρνη γιὰ νὰ ὑποστηρίσουν τὶς οἰκογένειές των— ἄρπαξαν τὰ ὅπλα τους καὶ πῆγαν καὶ στάθηκαν πίσω ἀπὸ τὶς πόρτες, ἀποφασισμένοι νὰ ἀμυνηθοῦν μέχρις ἐσχάτων.

Ἐν τῷ μεταξύ,, οἱ Τοῦρκοι διαρκῶς ἐπληθαίνανν.

Στρατὸς ὁλόκληρος εἶχε καταλάβει τὰς πέριξ παρόδους καί, ὅταν ἐνύχτωσε, ἔπιασε ὅλα τὰ γύρω σπίτια.

⁂

Τὸ πρωΐ τῆς Τρίτης ἀπὸ τὰ παράθυρα, ἀπὸ τὶς ταράτσες ἀπὸ τὶς στέγες τῶν σπιτιῶν, οἱ Τοῦρκοι στρατιῶται ἐξαπέλυσαν φονικὸν πῦρ ἐναντίον τῶν Ἀρμενίων.

Ἐκεῖνοι, ὀχυρωμένοι πίσω ἀπὸ τὶς πόρτες, ἄρχισαν ν' ἀμύνωνται μὲ πυκνοὺς πυροβολισμοὺς καὶ ἡ συμπλοκὴ ἄρχισε λυσσαλέα.

Οἱ σφαῖρες τῶν πολιορκητῶν ἔπληττον τὰ γυναικόπαιδα καὶ ἀραίωναν τὶς τάξεις τῶν ἀμυνομένων.

Τέσσερις ὧρες βάσταξε ἡ συμπλοκὴ αὐτή, τέσσερις ὧρες πάλης λυσσώδους.

Στὸ τέλος οἱ Τοῦρκοι κατώρθωσαν νὰ σπάσουν μὲ τὰ τσεκούρια τὴν μεγάλη ἐξώπορτα τῆς ἐκκλησίας καὶ μπῆκαν μέσα μὲ τὶς ξιφολόγχες στὰ χέρια.

⁂

Καὶ τότε ἄρχισε ἕνα φοβερὸ μακελειό, μιὰ τρομακτικὴ σφαγή.

Γυναῖκες ἐλογχίζοντο, γέροντες ἐσφάζοντο, μικρὰ παιδιὰ πετιόντουσαν στὸν ἀέρα γιὰ νὰ πέσουν λίγοπιὸ ἐκεῖπάνω στὴν ὑψωμένη ξιφολόγχη ἑνὸς Τούρκου ποὺ γελοῦσε γιὰ τὸ κατόρθωμά του.

Κι' ὅταν κι' ὁ τελευταῖος Ἀρμένης ξεψύχησε κάτω ἀπὸ τὸ σπαθὶ ἢ ἀπὸ τὸν ὑποκόπανο οἱ Τοῦρκοι στρατιῶτες κ' οἱ τσέτες ποὺ εἶχαν συρρεύσει, ἄρχισαν νὰ γδύνουν τοὺς νεκροὺς ἐνῷ ἄλλοι, ἅρπαζαν τὶς ὄμορφες Ἀρμενοπούλες καὶ σμίζοντας τὰ ροῦχα τους, τὶς ἀτίμαζαν ἐκεῖ, ἐπάνω στὶς πλάκες τῆς αὐλῆς, μπροστά στὸ Τέμπλο τοῦ ναοῦ, πίσω ἀπὸ τὴν Ἁγία Τράπεζα.

⁂

Γιὰ ὧρες ὁλόκληρες δὲν ἀκουγόταν παρὰ ὁ βόγγος τῶν πληγωμένων, οἱ σπαραγτικὲς κραυγὲς τῶν γυναικῶν ποὺ ἐσφάδαζαν μέσα στὸ θολωρὸ ἀγκάλιασμα τοῦ Τούρκου καὶ τὰ γέλια τῶν ἀνθρωπομόρφων ἐκείνων θηρίων ποὺ εὕρισκαν τὸ μεγαλύτερο θέλγητρο στὴν καταστροφή...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ΄

Ἐν τῷ μεταξύ, λίγοι Ἀρμένηδες ποὺ κατώρθωσαν νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὴν πίσω πόρτα τῆς ἐκκλησίας, κατέφυγαν σ' ἕνα φιλικό τους σπίτι, Ἀρμένικο, σ' ἕνα δρομίσκο κοντὰ στὸ Μπασμαχανέ.

Μὰ οἱ Τοῦρκοι ποὺ τοὺς ἀντελήφθησαν τοὺς κατεδίωξαν καί, ὅταν οἱ Ἀρμένιοι κλείστηκαν μέσα στὸ σπίτι, τοὺς ἐπολιόρκησαν καὶ τοὺς ἐπρότειναν νὰ παραδοθοῦν.

Πυκνὴ ὁμοβροντία ἦταν ἡ ἀπάντησις τῆς φούχτας ἐκείνης τῶν ἡρώων.

Καὶ ἡ συμπλοκὴ ἄρχισε πάλιν λυσσώδης.

Ὁ κρότος τῶν τουφεκιοβολισμῶν ὅσο πήγαινε καὶ δυνάμωνε γιατὶ οἱ Τοῦρκοι διαρκῶς ἐπληθαίναν.

Ὅλοι τὴ νύχτα τῆς Τρίτης 30 Αὐγούστου βάσταξε αὐτὴ ἡ πολιορκία.

Καὶ ὅταν ξημέρωσε ἡ Τετάρτη, 31 Αὐγούστου, οἱ Τοῦρκοι, ποὺ εἶχαν ἤδη ἀρχετὰ ἀπωλείας, βλέποντας πὼς δὲν μποροῦσαν νὰ μποῦν μέσα στὸ σπίτι, ἔφεραν τενεκέδες μὲ πετρέλαιο καὶ τὸ ἔχυσαν στὴν πόρτα τοῦ ἰσογείου.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ
Η «ΓΥΝΑΙΚΑ»
ΜΕ
156
ΣΕΛΙΔΕΣ
– Παράρτημα πατρὸν
– Οἱ γυναῖκες μας στὸ 1821
– Ἀνοιξιάτικη κολεξιόν, τέλος
– Πατρὸν ἀπὸ τὴν ΟΤ-ΚΟΥΤΥΡ
– Κακογιάννης καὶ «Ζορμπᾶς»
– Ἡ κουζίνα τῆς σαρακοστῆς
Η «ΓΥΝΑΙΚΑ»
Τὸ περιοδικὸ ποὺ δὲν πρέπει νὰ λείψη ἀπὸ κανένα ἑλληνικὸ σπίτι
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΤΕΥΧΗ
ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ἀπὸ τὸ Θέατρο

Ἀπόψε ὁ θίασος Τ. Καρούσου - Σκούρα ἀνεβάζει κωμωδία

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΨΑΘΑ

Ὁ θίασος τῶν ἐκλεκτῶν πρωταγωνιστῶν Τ. Καρούσου καὶ Δάφνης Σκούρα, ἀνεβάζει σήμερα στὸ Δημοτικὸν Θέατρον τὴν ἐπίκαιρη σατιρικὴ κωμωδία τῶν κορυφαίων κωμωδιογράφων μας Δημήτρη Ψαθᾶ καὶ Γεώργου Ρούσσου «Εὐθεία καὶ Τεθλασμένη». Ἡ σκηνικὴ αὐτὴ δημιουργία τῶν ἐκλεκτῶν συγγραφέων θεωρεῖται ἀπὸ τὶς καλύτερες ποὺ ἔχει παρουσιάσει μέχρι σήμερα ἡ ἑλληνικὴ σκηνὴ καὶ προσφέρει στὸν θεατὴ δύο εὐχάριστες ὧρες μὲ τὸν ἔξυπνο διάλογο καὶ τὰ σπαρταριστὰ ἐπεισόδια.

Τὸ ἔργο παίζεται ἀπὸ τὸν θίασο μὲ πολὺ κέφι καὶ προκαλεῖ ἀβίαστο τὸ γέλιο στὸν θεατή. «Ἡ Εὐθεία καὶ τεθλασμένη», θὰ παίζεται μέχρι καὶ τὴν Κυριακὴ σὲ ἀπογευματινὲς παραστάσεις ὥρα 7.30 καὶ βραδυνὲς 10 μ. μ. Λαμβάνουν δὲ μέρος ὅλα τὰ στελέχη του θιάσου.

ΠΑΡΙΖΙΑΝΑ
ΤΣΑΟΥΣΗ
Τὸ κέντρον λόγῳ τοῦ θανάτου τῆς Μαρίκας Β. Μαραγκοπούλου σήμερον Πέμπτην ἀργεῖ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ
ΠΕΖΩ

Τύπος	403) 7